

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงลักษณะภาพรวมของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ โดยศึกษาถึงโครงสร้างสินเชื่อส่วนบุคคลจำแนกตามระดับรายได้ของลูกค้ายกกลุ่มผู้ประกอบการในระบบ ศึกษาผลของนโยบายภาครัฐที่มีผลต่อธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ และศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบการกลุ่มหลัก ๆ ในระบบ ได้แก่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และผู้ประกอบการธุรกิจที่มีไชนาคาร (Non – Bank) ซึ่งได้ศึกษาโดยใช้ข้อมูลitudinal ตั้งแต่ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2548 ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2551

งานวิจัยนี้แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์สถิติข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบของตาราง ร้อยละ และกราฟ เพื่อใช้เป็นเหตุผลในการบรรยายประกอบ ส่วนที่สองศึกษาเชิงปริมาณ ด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล และวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

สำหรับการศึกษาลักษณะภาพรวมธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เฉพาะสินเชื่อเนกประสงค์ส่วนที่ไม่มีวัตถุประสงค์รองรับชัดเจน ผลการศึกษาพบว่าสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นสินเชื่อที่รองรับผู้มีรายได้น้อยถึงรายได้ปานกลางในประเภทของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยผู้ใช้บริการเป็นผู้มีรายได้น้อยหรือผู้มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาทมีจำนวนสูงมากร้อยละ 63.20 ของผู้ใช้บริการทั้งหมดในระบบสินเชื่อส่วนบุคคลให้โอกาสผู้มีรายได้น้อยซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ง่าย ช่วยเพิ่มกำลังซื้อและเพิ่มโอกาสในการบริโภคมากขึ้น ทำให้ร้านค้าสามารถขายสินค้าและบริการได้มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งส่งผลให้การหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจมีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น

สำหรับโครงสร้างเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีไชนาคาร มีส่วนแบ่งตลาดด้านจำนวนบัญชีลูกค้ายกค้ำสูงที่สุดในระบบที่ร้อยละ 73.97 ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดด้านยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อสูงที่สุดในระบบที่ร้อยละ 45.74 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีไชนาคารเล็กน้อย ส่วน

กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดต่ำที่สุดทั้งจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อที่ร้อยละ 7.43 และ 9.35 ของจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อทั้งระบบ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างเงินให้สินเชื่อจำแนกตามระดับรายได้ของลูกค้ารายกลุ่ม ผู้ประกอบการ พบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ สูงที่สุด โดยมี ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ครองตลาดรายใหญ่ ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีธนาคารซีทีแบงก์เป็นผู้ครองตลาดรายใหญ่ มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ระดับรายได้ปานกลาง ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคาร ซึ่งมีบริษัท อีอีแคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อีซีบาย จำกัด (มหาชน) และบริษัทอิออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ครองตลาดรายใหญ่ 3 ราย ที่เป็นคู่แข่งที่สำคัญในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคารด้วยตนเอง มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีระดับรายได้น้อยและปานกลาง

ส่วนการวัดประสิทธิภาพทางการเงินของการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีประสิทธิภาพทางการเงินสูงที่สุดในระบบ ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีประสิทธิภาพทางการเงินสูงระดับกลางในระบบ ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคารมีประสิทธิภาพทางการเงินต่ำสุดในธุรกิจนี้ สำหรับการวัดผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเฉลี่ยต่อปี พบว่ากลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อส่วนบุคคลสูงที่สุดในระบบ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระดับกลางในระบบ ส่วนผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารมีอัตราผลตอบแทนต่ำสุดในระบบ

สำหรับการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงเงินให้สินเชื่อจากดัชนีการผิมนัดชำระหนี้ พบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย มีดัชนีการผิมนัดชำระหนี้เฉลี่ยต่ำที่สุดในระบบ ในขณะที่ดัชนีการผิมนัดชำระหนี้ของกลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีค่าสูงสุดในระบบ ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารมีดัชนีการผิมนัดชำระหนี้ระดับกลางในระบบ แต่หากพิจารณาจากดัชนีการขาดทุนจากหนี้สูญ พบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีดัชนีการขาดทุนจากหนี้สูญเฉลี่ยระดับกลางของระบบ ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีดัชนีการขาดทุนจากหนี้สูญต่ำที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารมีดัชนีการขาดทุนจากหนี้สูญสูงที่สุดในระบบ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเป็นสินเชื่อที่รองรับกลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยและปานกลางซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ให้มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ง่ายขึ้น ซึ่งภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญ นอกจากนี้จะมีการกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้วยการดูแลผู้ประกอบการธุรกิจให้มีความเป็นธรรม และโปร่งใสต่อผู้ใช้บริการแล้ว ภาครัฐควรจะวางกฎเกณฑ์ที่จะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลในระบบมีการให้บริการด้วยมาตรฐานเดียวกันและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย อันจะนำมาเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างแท้จริง